

EU ja sen jäsenmaat menestyvät korkealla osaamisella

Unifi pitää tärkeänä globaalisti vahvaa ja toimintakykyistä Euroopan unionia, joka edistää jäsenvaltioidensa ja kansalaistensa turvallisuutta, hyvinvointia ja taloudellisia etuja, ja jonka kaiken toiminnan perustana ovat demokratia, oikeusvaltioperiaate sekä perus- ja ihmisoikeudet.

Yliopistot ovat avainasemassa kilpailukykyisen ja vetovoimaisen EU:n rakentamisessa ja sen kohtaamien haasteiden ratkaisemisessa. Unifi nostaa tulevalle EU-parlamentille ja komissiolle seuraavat keskeiset viestit:

1

Eurooppa menestyy vain korkealla osaamisella, tutkimuksella sekä siihen perustuvalla koulutuksella ja innovaatiotoiminnalla

EU:n kilpailukyvyn parantamiseksi EU:n monivuotista rahoituskehystä on modernisoitava ja sen painopistettä on siirrettävä osaamista ja kestäväää kasvua tukeviin toimiin, kuten tutkimuksen ja innovaatioiden puiteohjelmaan ja koulutuksen Erasmus+ -ohjelmaan. Suomelle tutkimuksen puiteohjelmat ovat olleet menestys niin taloudellisesti kuin TKI-toiminnalle elintärkeässä verkottumisessa. EU-rahoituksella ei pidä kuitenkaan paikata kansallista rahoitusta.

- Tutkimuksen ja innovaatioiden puiteohjelmasta (FP10) tehdään TKI-toiminnan kansainvälinen johtotähti kaksinkertaistamalla sen rahoitus 200 miljardiin euroon rahoituskaudelle 2028-2034.
- Puiteohjelmarahoituksen tulee jatkossakin perustua kilpailuun, korkeaan toiminnan laatuun, ei kiintiöihin tai aluekriteereihin.
- Muita EU:n rahoitusohjelmia muokataan TKI-painotteisemmaksi, jotta ne tukevat Euroopan uudistumista. Ohjelmien rahoituksen laatukriteerejä vahvistetaan.
- EU kannustaa jäsenmaita kasvattamaan kansallisia T&K- ja koulutuspanostuksia siten, että 4 % BKT:sta kohdistuu T&K -toimintaan ja 2 % BKT:sta korkeakoulutukseen vuonna 2030.

2

- EU vahvistaa rooliaan mis- ja disinformaation vastaisessa toiminnassa korostamalla erityisesti tutkimuksen ja koulutuksen merkitystä ja vahvistamalla kaikessa toiminnassaan tieteen vapautta, tutkitun tiedon hyödyntämistä ja yliopistojen autonomiaa.
- EU:n sääntely on koulutus-, tutkimus- ja innovaatiomyönteistä. Sääntelyn on lisättävä koulutus-, tutkimus- ja innovaatiotoiminnan mahdollisuuksia.

Vapaa tiede ja tutkimus, autonomiset yliopistot, yhdenvertainen koulutus sekä tutkittu tieto ja sen avoin saatavuus ovat vakaiden, demokraattisten ja hyvinvoivien yhteiskuntien peruskiviä

Eurobarometri-kyselyn mukaan EU-maiden kansalaisten luottamus tieteen ja teknologian positiivisiin vaikutuksiin on vahvaa. Tutkittua tietoa kuitenkin kyseenalaistetaan aiempaa voimakkaammin ja uusin keinoin. Maailman talousfoorumi nosti uudessa riskiraportissaan mis- ja disinformaation suurimmaksi globaaliksi riskiksi lyhyellä aikavälillä ja merkittävimpänä ei-ympäristöllisenä riskinä myös pitkällä aikavälillä. EU:n roolia tutkitun ja luotettavan tiedon hyödyntäjänä ja puolestapuhujana on kasvatettava.

3

EU ja sen jäsenmaat lisäävät yhteistyötä koulutuksen ja tutkimuksen laadun ja vaikuttavuuden kasvattamisessa

Eurooppalainen tutkimusalue (ERA) ja eurooppalainen koulutusalue (EEA) ovat EU:n pitkäaikaisia aloitteita, joilla edistetään jäsenmaiden koulutus- ja tutkimusyhteistyötä ja kehitetään EU:n koulutus- ja tutkimuspolitiikkaa. Aloitteet ovat olleet Suomen ja EU:n kannalta hyödyllisiä, mutta niiden välistä yhteyttä ja koordinointia on jatkossa vahvistettava ja korostettava erityisesti laatua, vaikuttavuutta sekä koulutuksen ja tutkimuksen yhteyttä.

- EU:n roolia liikkuvuuden edistäjänä on pidettävä yllä ja erityisesti osaajien, tiedon ja datan liikkuvuutta on vahvistettava.
- Eurooppalaisten yliopistojen välistä yhteistyötä on helpotettava yhteistyössä yliopistojen, EU:n ja sen jäsenmaiden kesken.
- Eurooppalaiset yliopistoallianssit ovat tiivistäneet yliopistojen välistä yhteistyötä laajasti. Niiden toiminnan kehittämistä on jatkossakin tuettava Erasmus+ -ohjelmasta. Mahdollisen EU-tutkimusrahoituksen tulee kanavoitua normaalin kilpailumenettelyn kautta, ei alliansseille korvamerkittynä rahoituksena.
- EU:n toimivaltajako koulutuksessa ja tutkimuksessa on toimiva nykyisellään, eikä siihen tarvita muutoksia.